

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/114/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617200699
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5617200699.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Ladislava Mejstríka a JUDr. Jozefa Turzu, v právnej veci žalobcu Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku Liptovská Kokava, so sídlom Liptovská Kokava 353, IČO: 31 902 618, zastúpeného JUDr. Ivanom Ilavským, advokátom so sídlom I. U., D. L. XXXX/XX, proti žalovanému O. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom O. L., L. XXX/XX, zastúpenému JUDr. Zuzanou Durišovou, advokátkou so sídlom O. D., U. X, o určenie vlastníckeho práva, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 10C/4/2017-295 zo dňa 04. 03. 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol,
p o t v r d z u j e .

Vo výroku o náhrade trov konania rozsudok okresného súdu m e n í tak, že žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania n e p r i z n á v a .

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Liptovský Mikuláš zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď konštatoval, že žalovaný, ako aj jeho právna predchodkyňa nadobudli sporné nehnuteľnosti v dobrej viere. Vychádzal v tomto prípade z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako i z judikatúry Ústavného súdu SR s tým, že aj keď Občiansky zákonník explicitne neupravuje všeobecný spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam od nevlastníka iba na základe dobrej viery nadobúdateľa s výnimkou vydržania, nemožno bezvýnimočne tvrdiť, že samotná absencia vlastníckeho práva prevodcu povedie automaticky k neplatnosti zmluvy o prevode vlastníckeho práva. V tomto smere musí dôjsť aj k určitému posunu v doterajšej judikatúre ústavného súdu v riešení otázky „nemo plus iuris“ a nové interpretačné závery, či vývoj sociálnej reality najmä v zmysle zásadnej ochrany tej osoby, ktorá robila právny úkon s dôverou v určitý - jej druhou stranou prezentovaný skutkový stav. Navyše, ak bol potvrdený údajmi z verejnej štátom vedenej evidencie a najmä, keď ho potom aprobuje aj príslušný orgán verejnej moci (kataster nehnuteľností, súd a podobne). Právna predchodkyňa žalovaného nadobudla pozemky, ktoré sú predmetom sporu od Slovenskej republiky, v mene ktorej koná Slovenský pozemkový fond, pričom v čase nadobúdania pozemkov nemala právna predchodkyňa žiadnu pochybnosť o vlastníctve pozemkov, keď v evidencii nehnuteľností neboli evidované žiadne ťarchy, ani iné obmedzenia, resp. zapísané pozemky. V zmysle zákonného ust. § 14 zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov pritom vlastnícke právo k neknihovaným pozemkom prechádzalo na štát, do správy Slovenského pozemkového fondu, a preto ani prípadným nahliadnutím do zbierky

listín by právna predchodkyňa žalovaného, resp. žalovaný nezistili, že vlastnícke právo k pozemkom, ktoré sú predmetom konania je sporné. Aj pri nadobúdaní pozemkov žalovaným od jeho právnej predchodkyne tento nemal, ani nemohol mať žiadne pochybnosti o vlastníctve právnej predchodkyne, keďže v čase uzavretia darovacej zmluvy neboli na liste vlastníctva taktiež vyznačené žiadne ťarchy, ani obmedzenia, či poznámky, ktoré by takéto vlastníctvo spochybňovali. Navyše žalovaný mal vedomosť o právnom stave pozemkov do času ich nadobudnutia jeho právnu predchodkyňou, nakoľko jej s úkonmi súvisiacimi s nadobúdaním vlastníckeho práva k pozemkom pomáhal. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd vychádzal z ust. § 255 ods. 1 CSP a priznal žalovanému, ktorý mal v konaní úspech, nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalobca. Žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, poprípade zmeniť a jeho návrhu v celom rozsahu vyhovieť dôvodiac tým, že v prejednávanej veci súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil otázku dobromyseľnosti na strane žalovaného. Ani existencia platnej zmluvy medzi prevodcom a nadobúdateľom nemôže spôsobiť prevod vlastníckeho práva na nadobúdateľa, ak prevodca sám nebol vlastníkom alebo ak neexistuje výslovné zákonné ustanovenie, ktoré by ustanovovalo opak. Občiansky zákonník možnosť dobromyseľného nadobudnutia vlastníctva od nevlastníka neupravuje ako pravidlo, ale len ako výnimku z pravidla a dobromyseľnosť kupujúceho nemôže nahradiť chýbajúce vecné oprávnenie právneho predchodcu predávajúceho. Tieto výnimky podľa jeho názoru nemožno ľubovoľne rozširovať bez toho, aby takúto možnosť zákonodarca pripustil. Prijatie právneho názoru, že pri nadobúdaní vlastníckeho práva k prevádzanej nehnuteľnosti má právotvorný účinok sama dobrá viera (bez ohľadu na dĺžku doby, po ktorú trvala) nadobúdateľa, a v to, že kupuje od vlastníka a že zápis v katastri nehnuteľností zodpovedá právnemu stavu by viedlo k obsolentnosti tých ustanovení právneho poriadku Slovenskej republiky o vydržaní, ktoré právnou relevanciu priznávajú. Dobrú vieru nadobúdateľa je potrebné hodnotiť veľmi prísne, pričom poskytnutie ochrany dobromyseľnému nadobúdateľovi sa s prihliadnutím na individuálne okolnosti posudzovanej veci musí vždy javiť ako spravodlivé. Pokiaľ však nemožno zachovať maximum z oboch základných práv, treba prihliadnúť na princíp všeobecnej spravodlivosti, keď je nutné zvažovať všeobecné súvislosti tohto typu kolízie základných práv, ako aj individuálne okolnosti konkrétneho rozhodovaného prípadu. Pokiaľ i bol žalovaný v konaní úspešným, s prihliadnutím na všetky okolnosti, ako i na hodnotenie zo strany súdu by v danom prípade podľa jeho názoru boli splnené podmienky - dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie trov žiadnemu z účastníkov konania.

3. Žalovaný prostredníctvom svojej právnej zástupkyne vo svojom vyjadrení žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Žalobca vo svojom odvolaní podľa neho spochybňuje dobromyseľnosť žalovaného, avšak nechce akceptovať následky jeho doterajšieho správania. Od roku 1999 mal veľa možností na ochranu svojho vlastníckeho práva, ktoré však nevyužil, bol nedbalý a vlastne svojou nečinnosťou a pasivitou spôsobil, že jeho vlastnícke právo k dotknutým pozemkom sa dostalo do kolízie s vlastníckym právom žalovaného, ktorý ho nadobudol v dobrej viere a je dobromyseľným nadobúdateľom. Rovnako poukazoval aj na skutočnosť, že žalobca sa v rámci tohto súdneho konania domáhal určenia vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, avšak do dnešného dňa neuskutočnil voči Slovenskému pozemkovému fondu ako správcovi nehnuteľností vo vlastníctve Slovenskej republiky žiadne právne kroky, ktorými by sa domáhal určenia vlastníckeho práva aj ku zvyšku nehnuteľností, od ktorých boli oddelené nehnuteľnosti, ktoré nadobudol žalovaný, resp. jeho matka a ktoré sú predmetom tohto konania.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 379, § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým žalobu zamietol, podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci, v tejto časti sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP), keďže ani zo strany odvolateľa neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal súd prvej inštancie v dôvodoch napadnutého rozhodnutia.

6. V bodoch 25. až 27. dôvodov súd prvej inštancie podrobne uviedol, z ktorých skutočností vychádzal, i akými úvahami sa pri rozhodovaní riadil a keďže ani zo strany odvolateľa neboli v priebehu

odvolacieho konania uvedené žiadne iné skutočnosti, neprislúchalo odvolaciemu súdu vyhodnotiť vykonané dokazovanie iným spôsobom, než ho hodnotil súd prvej inštancie. S prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu, najmä na spôsob nadobudnutia nehnuteľností zo strany žalovaného, tak ako ich podrobne zdôvodnil v citovaných bodoch dôvodov súd prvej inštancie, dospel i odvolací súd k presvedčeniu, že v danom prípade je potrebné uprednostniť v záujme spravodlivosti princíp dobrej viery žalovaného pred princípom ochrany práv pôvodného vlastníka, a to i s prihliadnutím na postoj žalobcu (na ktorý poukazuje i žalovaný vo svojom odvolaní), ktorý zostal nečinným i napriek tomu, že mal dostatok možností v minulosti domáhať sa ochrany svojho vlastníckeho práva v zmysle platnej právnej úpravy.

7. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania odvolací súd vychádzal z ust. § 257 CSP a v tejto časti zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že nepriznal žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania, i keď mal v konaní úspech, keď dôvody osobitného zreteľa videl v okolnostiach veci, ktorej posúdenie výlučne záviselo od úvahy súdu. Na druhej strane prihliadol aj na okolnosti na strane účastníkov konania a nezistil také skutočnosti, z ktorých by vyplynulo, že nepriznanie nároku na náhradu trov konania by mohlo spôsobiť žalovanému existenčné problémy.

8. Z tých istých dôvodov s použitím ust. § 396 ods. 1 CSP nepriznal žalovanému ani nárok na náhradu trov odvolacieho konania, aj keď mal v odvolacom konaní úspech.

9. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).